

Апробація результатів дослідження здійснювалася під час читання лекцій на курсах для слухачів Полтавського ОШПО; під час проведення Міжнародних науково-практичних конференцій «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук у контексті вимог Нової української школи» (м. Тернопіль 14 травня 2020 р.); «Проблеми сучасного підручника» (м. Київ, 28-29 травня 2020 р.); «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXVII Каришинські читання) (Полтава, 28-29 травня 2020 р.); Всеукраїнських науково-практичних конференцій «Проектування розвитку та психолого-педагогічного супроводу обдарованої особистості» (м. Київ, 20-21 травня 2020 р.); «Інноваційна діяльність педагога в умовах реформування освітньої галузі: з досвіду впровадження ідей Нової української школи» (м. Херсон, 10 червня 2020 р.); звітної наукової конференції Інституту педагогіки НАПН України «Зміст і технології шкільної освіти» (м. Київ, грудень 2020 р.).

Результати дослідження представлено у 8 публікаціях.

РЕАЛІЗАЦІЯ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ ТА ОБРАЗУ СВІТУ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

К. Ж. Гуз, доктор пед.наук, старший науковий співробітник

Упродовж впроваджувального етапу НДР за підтемою дослідження «Методична система формування наукової картини світу» згідно програми дослідження та технічного завдання уточнена, відредагована методична система формування НКС та образу світу ліцеїстів; обґрунтовано, що проблема методичної системи формування наукової картини світу, життєствердного національного образу світу ліцеїстів в процесі інтеграції змісту освітніх галузей «Природознавство», «Математика», «Мови і літератури» (літературний компонент) може бути реалізована за таких умов.

У державному стандарті названих освітніх галузей, відповідних програмах, підручниках, які втілюють їх компоненти, мають бути втілені теоретичні основи інтеграції змісту компонентів: поняття НКС, образу світу, зміст загальних закономірностей.

У програмах, підручниках природничо-математичного, літературознавчого циклу предметів мають бути втілені загальні закономірності та поняття НКС, образ світу; вони мають бути основою формування у ліцеїстів цілісного світогляду, наукової картини світу, образу світу. Виконання цієї вимоги буде одночасно і виконанням Концепції природничо-математичної освіти (STEM-освіти).

Апробація результатів дослідження здійснювалася під час проведення Міжнародних науково-практичних конференцій: «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук у контексті вимог Нової української школи» (м. Тернопіль, 14 травня 2020 р.); «Проблеми сучасного підручника»(м. Київ, 28-29 травня 2020 р.); «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXVII Каришинські читання) (м. Полтава, 28-29 травня 2020 р.); «Проблеми сучасного підручника»(м. Київ, листопад 2020 р.); Всеукраїнських

науково-практичних конференціях: «Проектування розвитку та психолого-педагогічного супроводу обдарованої особистості» (м. Київ, 20–21 травня 2020 р.); «Інноваційна діяльність педагога в умовах реформування освітньої галузі: з досвіду впровадження ідей Нової української школи» (м. Херсон, 10 червня 2020 р.); звітній науковій конференції Інституту педагогіки НАПН України «Зміст і технології шкільної освіти» (м. Київ, грудень 2020 р.).

Результати дослідження представлено у 8 публікаціях.

РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ ЛІЦЕЇСТІВ

Т. М. Засекіна, кандидат пед.наук, старший науковий співробітник

В умовах предметного навчання інтегративний підхід є дієвим засобом формування цілісності знань загалом й наукової картини світу зокрема. Під інтегративним підходом ми розуміємо сукупність методологічних засобів реалізації різних форм, рівнів і видів інтеграції.

У ході наукового дослідження доведено, що різноманітність форм, рівнів, типів й видів інтеграції реалізується через дві моделі інтегрованого навчання. Основою першої моделі є навчання за інтегрованими курсами, зміст яких сформовано залежно від поставлених цілей і завдань освіти. Друга модель реалізується шляхом міжпредметної й міжгалузевої інтеграції у вигляді надбудов над системою предметного розподіленого навчання. У змісті навчання: через узгодження навчальних програм, застосування контекстних тем, наскрізних змістових ліній, комплексних завдань. У процесі навчання через інтегровані уроки, виконання навчальних і соціальних проєктів, участі в позакласних й позашкільних освітніх заходів.

Такі підходи дозволяють забезпечити формування наукової картини світу учнів ліцею. За першою моделлю – це завдяки інтегрованим курсам за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси. За другою – це реалізація у процесі навчання всіх предметів наскрізної змістової лінії «Наукова картина світу», застосування відповідних форм, методів і прийомів навчання, якими є, зокрема, бінарні (інтегровані) уроки, навчальні проєкти, позаурочні заходи тощо. Для практичного втілення зазначених моделей інтегрованого навчання потрібне відповідне навчально-методичне забезпечення.

У ході виконання наукового дослідження за нашої участі розроблено практичний і методичний посібники, які містять навчальні й методичні матеріали, необхідні для реалізації інтегративного підходу задля формування наукової картини світу ліцеїстів. За результатами апробації матеріалів посібників перевірено їх вплив на якість освітнього процесу. Виявлено, що матеріали посібників сприяють підвищенню фахової майстерності учителів, формуванню цілісності знань старшокласників.